

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Hukuk Müşavirliği

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMASI REHBERİ

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ DİSİPLİN SORUŞTURMASI REHBERİ

1-Genel Esaslar :

Bu rehber, disiplin suçu işlediği iddia edilen üniversitemiz öğrencileri hakkında disiplin soruşturmasının açılması, yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamalarında dikkat edilmesi gereken bazı önemli hususlara ilişkin açıklamalar içermektedir. Soruşturmanın her aşamasında mevzuatın güncel hali göz önünde bulundurulmalı, basılı halde bulunan metin içerikleri, iş bu rehber ve çeşitli internet sitelerinde bulunan rehber veya mevzuatın değişmiş veya güncelliğini yitirmiş olabileceği hususları göz önünde bulundurulur, mevzuatın (2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesi) güncel haline www.mevzuat.gov.tr adresinden ulaşılması ve kontrol edilmesi önem arz etmektedir.

Yükseköğretim Kurumlarında öğrenci disiplin soruşturmaları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesi hükümlerine göre yapılır. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmış olup; soruşturmaların hiçbir aşamasında dikkate alınmamasına azami özen gösterilmelidir.

2-2547 sayılı Kanununun 54. Maddesinde Düzenlenen Disiplin Cezaları ve Disiplin Cezalarını Gerektiren Disiplin Suçları:

a) Kınama: Öğrenciye öğrencilikle ilgili kusurlu davranışlarından dolayı kınandığının yazılı olarak bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1)Yükseköğretim kurumu yetkililerince istenilen bilgileri yanılmak amacıyla eksik veya yanlış bildirmek,
- 2)Ders, seminer, sınav, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak,
- 3)Yükseköğretim kurumunca veya yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış güncel duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek,
- 4) Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek,
- 5) Üniversite kampüsünde üniversite senatosu tarafından belirlenen alanlar dışında, sigara ve diğer tütün ürünleri ile elektronik sigara kullanmak.

b) Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığının ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağını yazılı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1) Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak,

- 2) Disiplin soruşturmalarının usulüne uygun bir şekilde yürütülmesini engellemek,
- 3) Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanırmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak,
- 4)Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,
- 5)Yükseköğretim Kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,
- 6)Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek,
- 7) Yükseköğretim Kurumu personeli veya öğrencilerini tehdit etmek.

c)Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma : Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1)Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak,
- 2) Kurum personeli veya öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak,
- 3) Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak,
- 4) Yükseköğretim Kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek,
- 5) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek,
- 6) Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak veya bunları anket uygulaması, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar hariç olmak üzere, kişisel emeği ve akademik birikimi dışında kısmen ya da tamamen başkalarına yazdırmak,
- 7) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası almış olmasına rağmen bu karara uymamak,
- 8) 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 28/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan fiillerden birini yükseköğretim kurumlarında işlemek.(Bahse konu fiiller ise: a)Hayvanlara cinsel saldırıda bulunmak veya tecavüz etmek, b) Hayvanlara işkence yapmak veya acımasız ve zalimce muamelede bulunmaktır.)

ç) Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma:

Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1) Yükseköğretim Kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak,
- 2) Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek,
- 3) Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak,
- 4) Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek,
- 5) Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak,
- 6) Yükseköğretim kurumlarında 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak,
- 7) Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak,
- 8) Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek,
- 9) 5199 sayılı Kanununun 28/A maddesinin ikinci fıkrasında sayılan fiili yükseköğretim kurumlarında işlemek. (Bu fiil ise 5199 sayılı Kanununun 12 nci madde kapsamındaki hayvan kesimleri ile 13 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen hususlar dışında bir ev hayvanını veya evcil hayvanı kasten öldürmektir.)

d) Yükseköğretim kurumundan çıkarma: Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1) Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak,
- 2) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, başkalarına vermek ya da ticaretini yapmak,
- 3) 6136 sayılı Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak,

4)Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek.

3-Öngörülmemiş Disiplin Suçları :

Yürürlükten kaldırılan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinin 10. Maddesinde “Bu yönetmeliğin 4’üncü maddesinde belirtilen ve uyarma cezası verilmesini gerektiren eylemler ile yönetmeliğin 5’inci maddesinde belirtilen ve kınama cezası verilmesini gerektiren eylemlere nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı türden disiplin cezaları verilir. Yönetmeliğin 10. maddesine göre, yönetmeliğin 6-9. maddelerinde düzenlenen yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezaları ve çıkarma cezası gerektiren eylemlere nitelik ve ağırlıkları itibarı ile benzer nitelikte eylem gerçekleştirdiği gerekçesiyle bu cezalar verilemez.” Şeklinde düzenleme yer aldığından bu yönetmeliğin yürürlükte bulunduğu dönemde yönetmelikte sayılmamakla birlikte; uyarma cezası verilmesini gerektiren eylemler ile yönetmeliğin 5’inci maddesinde belirtilen ve kınama cezası verilmesini gerektiren eylemlere nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı türden disiplin cezaları verilebilmekteydi. Ancak söz konusu düzenlemeye benzer bir düzenleme yürürlükte olan 2547 sayılı Kanununun 54. maddesinde yer almadığından, yürütülecek disiplin soruşturmalarında söz konusu kanun maddesinde sınırlı olarak sayılan ve yukarıda belirtilen disiplin cezası verilmesini gerektiren eylemler dışında, bu maddede yer almayan bir eylem dolayısıyla ceza teklif edilmemesi ve verilmemesi gerekmektedir.

4-Tekerrür :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 2. fıkrasında disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin tekrarında, yani öğrencinin daha önce bir disiplin cezası ile cezalandırıldığı eylemini tekrar etmesi halinde:

a) Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, cezanın bildiriminden sonra ve disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde disiplin cezası almış olan öğrenci tarafından tekrarında, söz konusu öğrenciye bir derece ağır ceza uygulanır. Disiplin suçunun tekrarında uygulanacak olan bir derece ağır ceza ise; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 1. Fıkrasında sayılan yukarıda da maddedeki sıralamaya uyularak belirtilen cezalardan bir sonraki ceza bir öncekinin bir derece ağır cezası olarak kabul edilir.

b) Disiplin suçunun tekrarı gerekçesiyle yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemez.

5- Soruşturma Açmaya Yetkili Amirler :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 3. fıkrası uyarınca disiplin soruşturması açmaya yetkili amirler şunlardır:

a) Bir fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu içinde öğrencilerin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü yetkilidir.

b) Bu fıkranın (a) bendi hükmü hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumları içinde veya dışında, müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında, soruşturma açmaya rektör yetkilidir.

6- Soruşturmanın Açılması ve Yürütülmesi :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. maddesinin 3. Fıkrasının c bendi uyarınca soruşturma, yetkili disiplin amirinin belirleyeceği soruşturmacı veya soruşturmacılar eliyle yürütülür. Disiplin amiri gerekli gördüğü takdirde başka bir yükseköğretim kurumundan soruşturmacı görevlendirilmesini de talep edebilir.

Soruşturma açmaya yetkili disiplin amirlerinin yardımcıları disiplin soruşturması açamazlar, ancak bu makamlara vekalet esnasında vekiller, vekalet döneminde asil gibi soruşturma açabilirler.

Bir disiplin eylemi ile ilgili olarak birden fazla disiplin soruşturması yürütülemez. Soyut ve genel nitelikteki basit şüpheye dayanan iddia ve şikayetler ile iddia ve şikayet konusu eylemi kimin işlediğinin belli olmadığı durumlarda soruşturma açılmadan önce ön inceleme yapılması uygun olacaktır. Ön incelemenin disiplin soruşturması açılması için ön görülen sürelere riayet edilerek süratle tamamlanması gerekir.

Soruşturmacı görevlendirme yazısında, soruşturulanın açık kimlik bilgileri hangi bölüm veya programa kayıtlı olduğu sınıfı öğrenci numarası ve hangi fiilden/fiillerden dolayı soruşturma açıldığı açıkça belirtilmelidir. İsnat edilen suç olarak soruşturma konusu fiil/fiiller belirtilmeli, disiplin maddesi belirtilmemelidir. Soruşturmacıya talimat verir mahiyette ve verilecek cezayı önceden belirtir nitelikte görevlendirme yapılmamalıdır.

7- Soruşturmanın Süresi ve Zamanaşımı :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 4. Fıkrası uyarınca soruşturma süresi ve zaman aşımı aşağıda belirtilen şekilde düzenlenmiştir :

a) Disiplin soruşturmasına, disipline konu olay öğrenilince derhal başlanılır ve soruşturma en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir. Disiplin amiri sunulan gerekçeyi ve zaman aşımı sürelerini dikkate alarak her defasında otuz günü geçmemek üzere altmış güne kadar, toplu olarak işlenen suçlarda ise doksan güne kadar ek süre verebilir.

b) Bu maddede sayılan disiplin suçu niteliğindeki eylemleri işleyen öğrenciler hakkında, bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren;

1) Kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında bir ay içinde,

2) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında üç ay içinde,

disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

c) Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlendiği tarihten itibaren, en geç iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Ancak, bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki fiillerde (Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren- Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak); zamanaşımı süresi adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlar.

ç) Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde kararın gereklerine göre yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

Yukarıda belirtilen süreler çok önemli olup, disiplin amirlerinin ve soruşturmacılarının, soruşturmanın her aşamasında bu sürelere dikkat etmeleri ve soruşturmanın süresinde açılarak yürütülmesi ve tamamlanmasına azami özen göstermeleri, zamanaşımına uğramaması için gerekli tedbirleri almaları gerekmektedir.

8 - Savunma Hakkı :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 5. fıkrasında soruşturulan öğrencinin savunma hakkının ne şekilde kullanılması gerektiği düzenlenmiş olup; bu madde hükmüne göre soruşturmalarda soruşturulan öğrenciye savunma hakkı kullanılırken aşağıda belirtilen hükümlere riayet edilmesi gerekmektedir:

a) Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye isnat edilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten en az yedi gün önce yazılı olarak bildirilir; ayrıca öğrenci bilgi sistemi üzerinden veya elektronik posta ya da kısa mesaj ile de bildirilebilir. Bu yazıda; öğrenciden belirtilen gün, saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunması istenilir.

b) Savunma yapmak üzere gelen kişi, savunmasını sözlü olarak yapabileceği gibi yazılı olarak da sunabilir. Yazılı savunma sunulduktan sonra soruşturmacı öğrenciye ek sorular yöneltebilir.

c) Öğrenciye gönderilecek davetiyede; çağrıya özürsüz olduğu halde uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı ve mevcut delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceği belirtilir.

ç) Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan öğrenciye uygun bir süre verilir. Tutuklu öğrencilere savunmalarını yazılı olarak gönderebilecekleri bildirilir.

d) Soruşturma öğrencinin kendini gereği gibi savunmasına imkân verecek şekilde yürütülür.

Yukarıda belirtilen madde hükümlerine göre soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Savunma talep yazısında soruşturulana

hakkında disiplin soruşturması açılan fiilin neden ibaret bulunduğu, hangi fiilden/fiillerden dolayı soruşturma açıldığı açıkça belirtilmelidir. Soruşturmacı savunma talep/davet yazısında soruşturulana yedi günden az olmamak üzere verdiği süre içinde veya belirtilen tarihte geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmaması halinde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağını ve dosyadaki mevcut delillere göre karar vereceğini açıkça belirtmelidir. Soruşturulana tanınan savunma süresinin hesabında savunma talep yazısının soruşturulana tebliğ edildiği gün hesaba katılmaz. Savunma talep yazısının soruşturulana tebliğ edildiği günün ertesi gününden itibaren süre işlemeye başlar. Resmi tatil günleri de süre hesabına dahil edilir. Ancak sürenin son günü resmi tatil gününe denk gelirse bu durumda süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

Soruşturulanın sözlü savunması ve varsa şikayetçinin sözlü beyanları alınacak ise soruşturulan veya şikayetçiye yemin ettirilmemelidir. Tanık olarak dinlenecek kişilere ise mutlaka yemin ettirilmelidir. Soruşturulandan alınan sözlü savunma ve varsa şikayetçi ve tanıktan alınan ifadeler tutanağa geçirilerek mutlaka soruşturmacı veya soruşturma komisyonu ile birlikte bu kişiler tarafından da imzalanmalıdır. Sözlü savunması alınacak olan soruşturulan, beyanları alınacak olan şikayetçi veya tanık bu esnada yanında avukat bulundurabilir. Bu takdirde tutanağın kimlik bilgileri belirtilerek avukat tarafından da imzalanması gerekmektedir. Soruşturma gizli olup ifade sırasında, soruşturmacı ya da soruşturma komisyonu üyeleri, kâtip, ifade sahibi ve varsa avukatı dışında kimse hazır bulunamaz. Soruşturulanın soruşturma komisyonuna itiraz ettiği hallerde itiraz soruşturma dosyası ile birlikte derhal disiplin amirine bildirilerek, disiplin amirince bir karar verilinceye kadar soruşturma işlemleri durur.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, soruşturulandan tekrar savunma isteyebilir.

9- Soruşturmanın Yapılış Şekli ve Uyulacak Esaslar :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 6. fıkrasına göre soruşturmanın yapılış şekli ve soruşturmada uyulacak esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Soruşturmanın gizliliği esastır.

b) Soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabilir. Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur. Tutanak; işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, kâtip, ifade sahibi ve varsa keşif sırasında hazır bulunanlarca imzalanır. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgileri belirtilir.

c) Yükseköğretim kurumlarının personeli, soruşturmacıların istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verirler ve istenecek yardımları yerine getirirler.

ç) Soruşturmacı, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka

disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka kişilerin soruşturmaya dahil edilmesi gerektiğini tespit eden soruşturmacı, durumu yetkili mercie bildirir.

d) Öğrencinin, disiplin suçunu işledikten sonra yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez.

e) Öğrenci başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim aldığı sırada disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediğinde soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi o yükseköğretim kurumuna aittir. Öğrenci hakkında verilen karar, uygulanmak üzere öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna gecikmeksizin bildirilir.

f) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl uzaklaştırma cezası ile çıkarma cezasını gerektiren suçlarda soruşturma açmaya yetkili amirin teklifi üzerine veya re'sen, rektörün kararıyla otuz günü geçmemek üzere öğrencinin yükseköğretim kurumu binalarına sokulmaması yönünde tedbir uygulanabilir. (Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile bu bent iptal edilmiştir. Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (19/1/2025) yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır. Ancak emsal nitelikteki mahkeme kararlarında AYM'nin iptal ettiği bir kanun hükmüne dayanılarak tesis edilen işlemler hukuka aykırı bulunarak iptal edildiklerinden bu maddenin uygulanmaması yerinde olacaktır.)

g) Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporunda soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir. Isnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması halinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir. Soruşturma ile ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan mercie tevdi edilir.

ğ) Aynı olaydan dolayı, öğrenci hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez.

Yukarıda belirtilen madde hükümlerine göre soruşturmanın gizliliği esastır. Soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabilir. Özellikle tutanağa dayalı soruşturmalarda (örneğin öğrenci olaylarında tutulan güvenlik tutanakları vb.) tanık, görüntü kayıtları vb. destekleyici delillere başvurulmalı, fiil ve fail net olarak tespit edilmelidir. Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur. Tutanak; işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, katip, ifade sahibi ve varsa keşif sırasında hazır bulunanlarca imzalanır. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın hüviyeti, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgiler belirtilir. Soruşturulanın ve varsa şikayetçinin savunması alınırken yemin ettirilmemelidir.

Soruşturmacı, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka kişilerin soruşturmaya dahil edilmesi gerektiğini tespit eden soruşturmacı, durumu disiplin amirine bildirir.

Öğrencinin, disiplin suçunu işledikten sonra başka bir yükseköğretim kurumuna kayıt olması veya üniversitemizden her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez. Üniversitemize kayıtlı öğrenci başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim aldığı sırada disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediğinde, soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi o yükseköğretim kurumuna aittir. Aynı şekilde başka bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı iken üniversitemizde eğitim aldığı sırada disiplin suçu işleyen öğrenci hakkında soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi üniversitemize aittir. Öğrenci hakkında verilen karar, uygulanmak üzere öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna gecikmeksizin bildirilir.

10 – Soruşturma Raporu

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 6. fıkrasının g bendine göre soruşturma sonuçlandırıldığında bir rapor düzenlenir. Raporla soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir. Isnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması halinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir. Soruşturmaya ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmaya açan mercie tevdi edilir.

Soruşturma raporunda, uygulanacak ceza teklif edilirken 2547 sayılı Kanununun 54. maddesine göre disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, davranış, tavır ve hareketlerini, işlediği fiil ve yaptığı hareket dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını dikkate alarak değerlendirme yapılmalı ve bu değerlendirme rapora yazılmalıdır. Raporla sadece Yasanın maddesine atıf yapılarak ceza önerilmemelidir. Soruşturma sonucu tespit edilen fiil ve bu fiil ile yasanın ilgili maddesinin hangi bendinde belirtilen hangi suçun işlendiği açıkça belirtilmelidir.

11 - Ceza Kovuşturması ile Disiplin Soruşturmasının Bir Arada Yürütülmesi :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 6. fıkrasının h bendine göre aynı olaydan dolayı, öğrenci hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez. Böyle bir durumda öğrenci hakkında disiplin soruşturması başlatılır ancak, disiplin cezası hakkında karar verilmesi için mevcut deliller yeterli görülünceye kadar ceza mahkemesi kararına ihtiyaç duyulduğu kanaati hasıl olmuşsa, disiplin cezasına konu fiilin hukuki denetiminden önce ceza mahkemesi kararının kesinleşmesinin beklenmesi gerekmektedir.

12 – Disiplin Cezası Verme Yetkisi:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 6. fıkrasına göre disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır;

a) Kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezaları ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürünce verilir.

b) Müşterek mekânlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre aittir.

c) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma cezası ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezaları, yetkili disiplin kurulunca verilir.

ç) Fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda bu birimlerin yönetim kurulları, rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu, disiplin kurulu görevini yerine getirir.

Disiplin cezaları kanunda her bir ceza için belirtilen yetkili amirler veya disiplin kurulları tarafından verilmelidir. Astın vermeye yetkili olduğu bir ceza üst tarafından, üstün vermeye yetkili olduğu bir ceza da ast tarafından verilmemelidir. Disiplin amirinin yetkisinde olan bir ceza disiplin kurulunca, disiplin kurulunun yetkisinde olan bir ceza da disiplin amirince verilmemelidir. Bu kapsamda kanunun 54. Maddesinin 3. fıkrası ve aynı maddenin 7. Fıkrası birlikte değerlendirildiğinde ise; üniversite dışında, üniversite içindeki müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında soruşturma açma yetkisi Rektöre aittir. Rektör tarafından açılan soruşturmalarda; müşterek mekânlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre ait olup, bu kapsamda rektör tarafından açılan soruşturmalarda bir ayın üstünde bir disiplin cezasını ya da yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren disiplin suçlarında ceza verme yetkisi üniversite disiplin kurulu sıfatı ile üniversite yönetim kuruluna aittir. Diğer soruşturmalarda ise öğrencinin kayıtlı olduğu fakülte/enstitü/konservatuvar/yüksekokul dekan/müdür ve bu birimlerin yetkili kurulları ceza verme yetkisine sahiptir.

Cezada indirim yapılması durumunda alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam/kurul verir.

13 – Disiplin Kurullarının Çalışma Usulü:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 8. Fıkrasına göre :

a) Disiplin kurulu, başkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

b) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi, başkan tarafından sağlanır.

c) Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

ç) Disiplin kurullarında raportörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç beş gün içinde tamamlar.

d) Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır.

14 – Oylama, Karar ve Karar Süreleri :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 9. fıkrasına göre :

a) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.

b) Disiplin kurullarında kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

c) Soruşturmacı, disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.

ç) Disiplin cezası vermeye yetkili amirler kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren en geç on gün içinde karar vermek zorundadır. Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde karar verir.

d) Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları, disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, işlediği fiil dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını, yükseköğretim kurumundaki geçmiş davranış, çalışma ve başarılarını dikkate alarak bir derece alt ceza verebilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Yukarıda belirtilen madde hükmüne göre disiplin cezası vermeye yetkili amir veya disiplin kurulu, soruşturma raporunda önerilen cezayı kabul edip etmemekte serbesttir; gerekçelerini göstermek kaydıyla soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.. Disiplin kurullarında kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır. Soruşturmacı disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz Soruşturulana disiplin cezası verilebilmesi için soruşturmaya konu olan fiilin soruşturulan tarafından işlendiği, şüpheye yer vermeyecek şekilde kesin olarak kanıtlanmalıdır. Yukarıda yer alan ç bendinde düzenlenen karar verme sürelerine azami özen gösterilmeli ve bu süreler kesinlikle aşılmamalıdır. Aynı şekilde ceza verilirken de; yukarıda yer alan d bendinin uygulanmasına azami özen gösterilmelidir.

Disiplin cezası verilirken, ölçülülük ilkesi dikkate alınmalı, işlenen fiilin ağırlığı ile verilen disiplin cezası arasında orantı olmalıdır.

15-Sonucun Bildirilmesi, Başvuru Yolları ve Cezaların Uygulanması :

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 10. fıkrasına göre :

a) Disiplin soruşturmasının sonucu, hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğrenci ile varsa mağdura bildirilir.

b) Disiplin soruşturması sonunda verilen disiplin cezası, soruşturma açmaya yetkili amir tarafından yukarıda sayılanlara ilaveten; öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve yükseköğretim kurumuna bildirilir.

c) Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde, disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanırlar.

ç) Disiplin amirleri ve kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı on beş gün içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz edilebilir. Dosya kapsamında, disiplin suçunu oluşturan fiil sebebiyle doğrudan mağdur olan kişi de aynı usulle karara itiraz edebilir. Cezalar öğrencinin dosyasına işlenir.

d) İtiraz halinde, üniversite yönetim kurulu, on beş gün içinde itirazı kabul veya reddeder. İtirazın kabulü halinde yetkili disiplin amiri veya kurulu kabul gerekçesini dikkate alarak otuz gün içinde karar verir.

e) Öğrencilere verilen disiplin cezalarına karşı, itiraz hakkı kullanılmadan da idari yargı yoluna başvurulabilir.

Disiplin cezası tebliğ yazısında, soruşturma konusu fiil ve verilen disiplin cezası açıkça belirtilir. Ayrıca, verilen disiplin cezasına karşı itiraz usul ve süresi de belirtilir. İtiraz süresinin net olarak hesaplanabilmesi için ceza tebliğlerinin soruşturulana imza karşılığı ve tebliğ tarihi belirlenecek şekilde yapılması önem arz etmektedir. Evrakın elden verilmesi halinde alınacak imzalı belge dosyada muhafaza edilir. Zimmet defteri ile tebligat yapılması durumunda, zimmet defterine tebliğ tarihi mutlaka işlenmeli ve defterin ilgili sayfasının fotokopisi soruşturma dosyasına eklenmelidir.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında cezanın hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde, disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanırlar. Herhangi bir karışıklığa sebep vermemek için, uzaklaştırma cezalarının ne zaman uygulanacağı kararda belirtilmelidir. Öğrenci hakkında daha önce verilmiş başka bir uzaklaştırma cezası varsa cezaların uygulanma tarihlerinin çakışmamasına dikkat edilmelidir. Bir yarıyıl için uzaklaştırma cezası, iki yarıyıllı etkileyecek şekilde uygulanmamalıdır. Özellikle uzaklaştırma cezalarının uygulanmasında, bu cezalara itiraz edilebileceği hususu göz önünde bulundurularak, itiraz süreleri ve varsa itiraz sonucu alındıktan sonraki bir tarih belirlenerek bu cezalar uygulanmalıdır.

İtiraz halinde, itiraz mercii olan Üniversite Yönetim Kurulu, itirazı on beş gün içinde kesin olarak karara bağlar. İtiraz halinde, itiraz mercii olan Üniversite Yönetim Kurulu kararı inceleyerek verilen cezayı aynen kabul veya reddeder. İtirazın kabulü halinde yetkili disiplin amiri veya kurulu kabul gerekçesini dikkate alarak otuz gün içinde karar verir. Bu karar da öğrenciye bildirilir. Eğer verilen disiplin cezası itiraz sonuçlanmadan ilgili yerlere bildirilmişse ve itiraz üzerine verilen ceza bildirilen ilk cezadan farklı ise verilen yeni ceza da aynı yerlere bildirilir.

16-Tebliğat:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 54. Maddesinin 11 ve 12. fıkralarına göre :

Özel olarak düzenlenen haller hariç öğrenciye yapılacak tebligatta, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak yükseköğretim kurumuna kaydolurken bildirdiği adresi değiştirdiği halde, bunu mensubu bulunduğu yükseköğretim kurumuna bildirmeyen veya yanlış ya da eksik bildiren öğrenciye, yükseköğretim kurumunda kayıtlı adresine gönderilmiş tebligat, usulüne uygun tebligat sayılır.

Disiplin soruşturmasına ait dosyalar dizi pusulasıyla birlikte teslim edilir ve alınır. Dizi pusulasının altında teslim eden ve alanın imzaları bulunur.